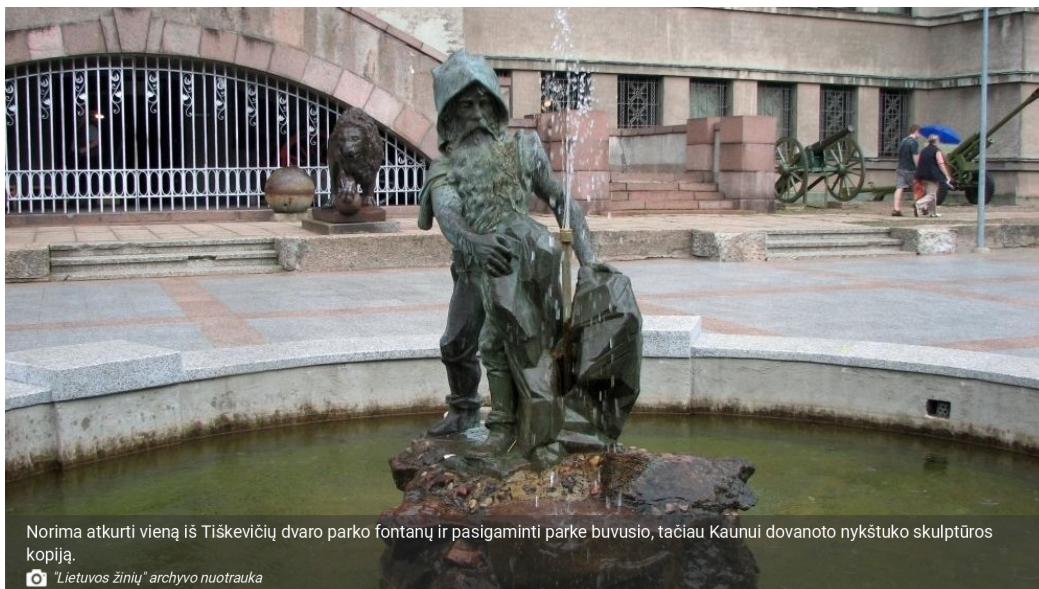
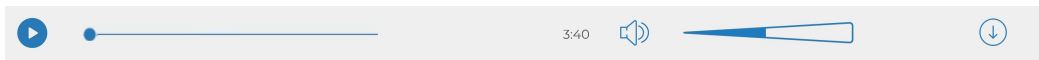

Kretingos dvaras vilioja Tiškevičių nykštuką

Denisas NIKITENKA

2018 gruodžio 14 d. 06:00

Norima atkurti vieną iš Tiškevičių dvaro parko fontanų ir pasigaminti parke buvusio, tačiau Kaunui dovanoto nykštuko skulptūros kopiją.

"Lietuvos žinių" archyvo nuotrauka

Notice: Undefined index: id in /home/www/w-lz/www/lzinios/susijePagalZymes.php on line 16

Grafų Tiškevičių dvare įsikūręs Kretingos muziejus užsimojo atgaivinti vieną buvusių parko fontanų su uolą skeliančiu nykštuku. Šiuo tikslu šiandien dvaro Baltojoje salėje rengiamas viešas aukcionas.

„Esame atkūrę prie Žiemos sodo veikiančią fontaną, jo puošmena – damos su skeičiu skulptūra. Dabar norime atstatyti dar vieną sunaikintą tarpukario relikvą – žvaigždės formos fontaną su nykštuku. Skulptūros originalas yra Kaune, todėl mums reikia pasigaminti tikslią kopiją. Skelbiame lėšų rinkimo šiam simboliui pradžią, organizuojame pirmąjį aukcioną, per kurį žmonės galės įsigyti vertingų meno kūrinių“, – „Lietuvos žinioms“ sakė Kretingos muziejaus direktorė Vida Kanapkienė.

Pirminiais skaičiavimais, fontano atkūrimas ir nykštuko skulptūros gamyba, techninio projekto parengimas gali kainuoti apie 50 tūkst. eurų. Muziejus ketina ne tik rinkti rėmėjų lėšas, bet ir kreiptis dėl dalinės paramos į Kultūros ministeriją, Kultūros paveldo departamentą.

Svarbus akcentas

Pasak Kretingos muziejaus istoriko Juliaus Kanarsko, sovietmečiu sudarkytą parko teritoriją norima maksimaliai priartinti prie to vaizdo, kuris buvo Tiškevičių laikais.

„Parkas kurtas kryptingai, nuosekliai jį skirstant į vadinamąsias anglišką ir prancūzišką dalis. Pastaroji buvo reprezentacinė erdvė. Vieną fontaną jau atkūrėme, dabar atėjo garsiojo nykštuko eilė“, – „Lietuvos žinioms“ pasakojo jis.

Be kitų meno kūrinių aukcione bus galima įsigyti restauratoriaus Vytauto Baransko sukurtus „Nykštuko“ bareljefus. / Redakcijos archyvo nuotr.

Istorikas priminė, jog yra visos prielaidos tiksliai atstatyti šį fontaną. „Atlikti archeologiniai tyrimai, atkasti fontano pamatai, labai tiksliai nustatyti jo matmenys, forma. Be to, yra išlikę ir parką kūrusių architektų sudaryti planai“, – teigė jis.

Šiandien dvaro Baltojoje salėje nuo 15 val. rengiamas aukcionas, per kurį gautos lėšos pateks į nykštuko fontano atstatymo fondą.

Anot V. Kanapkienės, vien techninio projekto rengimas kainuos apie 6,5 tūkst. eurų. Dar per 40 tūkst. eurų gali atsieiti pačios skulptūros išliejimas, fontano ir jo technologinių įrenginių pastatymas. „Dalyvaudami aukcione žmonės galės prisidėti prie fontano atstatymo ir kartu paremti Kretingos krašto kūrėjus“, – kalbėjo muziejaus direktorė.

Fontanui atstatyti jau surinkta 800 eurų, galimybe prisidėti finansiškai prie fontano atkūrimo aktyviai domisi verslininkai. „Žinoma, vien rėmėjų lėšomis neįmanoma bus įgyvendinti tikslų, todėl kreipsimės į valstybines institucijas dėl paramos“, – pažymėjo V. Kanapkienė.

Originalas – Kaune

Įdomu tai, kad nykštuko skulptūrą, siekdamas išsaugoti meno kūrinį, 1924 metais Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejui dovanavo pats Kretingos grafas Aleksandras Tiškevičius. Šio muziejaus vadovybė nenori grąžinti skulptūros ir siūlo atlikti kopiją. Kauniečius galima suprasti, nes Vienybės aikštėje fontaną puošianti nykštuko skulptūra jau spėjo tapti vienu šio miesto simbolių, naudojamų reprezentuoti Kauną reklamos tikslais.

Anot J. Kanarsko, po Pirmojo pasaulinio karo Kretingos dvaras buvo nustekentas, degė vienas jo korpusų. Dvaro valdytojas A. Tiškevičius išgyveno ne geriausius laikus, nebeturėjo lėšų savo valdoms atkurti, todėl ir nusprendė nykštuko skulptūrą padovanoti Kaunui.

„Nykštukas buvo atiduotas iš bėdos, gelbėjant jį nuo sunykimo. Juk visos kitos fontanų skulptūros dingio, o nykštukas, nors ir Kaune, bet išliko. Beje, grafas Aleksandras palaikė labai gerus dalykinius ir bičiuliškus santykius su Vytauto Didžiojo karo muziejaus įkūrėju, generolu ir archeologu kretingiškiu Vladu Nagevičiumi, kasinėjusiu mūsų rajono archeologijos paminklus“, – pasakojo V. Kanapkienė.

Beje, nykštukas sovietmečiu stebėtinai išvengė sunaikinimo. 1949-aisiais buvo liepta demontuoti visus Kauno Vienybės aikštėje esančius su lietuvių tautiškumu susijusius paminklus. Tik nykštukas nebuvo traktuotas kaip tautinės ideologijos simbolis, todėl ir buvo paliktas.

Reklama